

Motie 2: Verbeteren onderhoud natuur- en landschapselementen Zuid Limburg

Aan het algemeen bestuur Waterschap Limburg bijeen te Roermond op 29 november 2023

Constateerende dat:

- In de ruilverkavelingen Mergelland Oost- en West TBO's en WL eigenaar zijn geworden van oevers en gronden langs beken in de beekdalen van Zuid-Limburg.
- Sinds de ruilverkavelingen nagenoeg geen onderhoud gepleegd wordt aan karakteristieke natuur- en landschapselementen als knotbomen, heggen, hagen, hoogstam bomen, populieren en andere bomen en struiken langs de beken.
- Dat veel knotbomen splijten door te zware takken, verrotte bomen omvallen, heggen en hagen doorschieten en als verloren landschapselementen beschouwd moeten worden.
- De veiligheid in het geding is voor wandelaars en dieren.
- De water kwaliteit niet verbeterd is sinds de TBO's en WL grond eigenaar zijn.
- Veel organisch materiaal van omgevallen bomen, takken en bladeren leidt tot beek- en water verontreiniging.
- Omgevallen bomen en afvallende takken leiden tot schade aan afrasteringen en gewassen.
- Omgevallen bomen, takken en struiken bij hoog water de waterafvoer kunnen blokkeren bij duikers en bruggen

Overwegende dat:

- Onderhoud van landschapselementen een primaire taak is van de grondeigenaar.
- De grondeigenaar verantwoordelijk is voor de veiligheid van de opstand.
- Voor het knotten van knotwilgen een cyclus van 5 jaar optimaal is en 7 jaar voor knotelzen en -essen en 9 jaar voor knoteiken en -haagbeuken.
- Nog veel landschapselementen te redden zijn door snel- en doelmatig onderhoud te plegen.
- Het verwijderen van takken en bomen de veiligheid en waterkwaliteit ten goede komt.

Roept het dagelijkse bestuur op:

- ~~Begin 2024~~ een onderhoudsplan op te stellen voor de landschapselementen langs de beken. *Z.s.m.*
- Dit plan tot uitvoering te brengen ~~in 2024~~.
- Een en ander binnen de financiële kaders van de begroting te realiseren

En gaat over tot de orde van de dag.

L. Lacroix
Fractie BBB+

J. Teeuwen
Fractie Waterbelang

Memo

aan De leden van het algemeen bestuur
van Chrit Wolfhagen
datum 9 april 2024
onderwerp Stand van zaken uitvoering motie 'Verbeteren onderhoud natuur- en landschapselementen Zuid-Limburg'
zaaknr. 2024-Z1677
documentnr. WLDOC-390959707-98320

In de AB-vergadering van 29 november 2023 heeft het algemeen bestuur de motie 'Verbeteren onderhoud natuur- en landschapselementen Zuid-Limburg' aangenomen. Onderstaand treft u de voorgestelde aanpak aan om te starten met de eerste noodzakelijke stappen om uitvoering te geven aan hetgeen in de motie wordt gevraagd.

Voor de uitvoering van de motie voorzien wij, op hoofdlijnen, de volgende aanpak:

- Inventariseren waar rekening mee te houden bij de invulling van hetgeen gevraagd in de motie, binnen de vigerende juridische en ecologische kaders.
- Inventarisatie wensbeelden stakeholders en terreinbezoeken.
- Aan de hand van het bovenstaande in eerste helft 2024 bepalen uitvoeringsrichting en in beeld brengen kosten incl. meerjarenplanning.
- Als we komen tot een concreet uitvoeringsplan op basis van de kaders, voorzien we een uitvoeringstermijn van meerdere jaren.
- In eerste instantie richten we ons op gebied Mergelland oost i.v.m. landschappelijke kenmerken en ook bekende omgevingsmeldingen.
- Na het doorlopen van bovenstaande stappen, wordt het AB later dit jaar geïnformeerd over de voortgang en het vervolg. Daarbij zijn wij als DB van mening dat dit voor het gehele areaal geldt.

Op basis van deze voorgestelde aanpak worden zowel bevindingen van de eerste inhoudelijke inventarisatie alsook de vervolgaanpak incl. kostenraming bij een eventueel vervolg, in Q2/ Q3 van dit jaar met de portefeuillehouder en het dagelijks bestuur gedeeld. Daarna wordt het algemeen bestuur geïnformeerd over de bevindingen en het eventuele vervolg.

Motie: Watersysteem op orde.

Aan het algemeen bestuur Waterschap Limburg bijeen te Roermond op 2 oktober 2024.

Voor de inwoners van Limburg is het belangrijk dat het Watersysteem op orde is. De basis op orde is het vertrekpunt van het bestuursprogramma "Balanceren met Lef" voor een bestuursperiode waarin we de focus leggen op onze kerntaken.

Constaterende dat:

- Het najaar 2023 en het voorjaar 2024 ongekend nat was.
- Waterschap Limburg, met name uit noord- en midden Limburg, meer dan 1000 meldingen of klachten ontvangen heeft m.b.t hoogwater, wateroverlast, beheer en onderhoud van onze beken.
- De waterafvoer capaciteit op veel plaatsen niet gehaald wordt.
- Het watersysteem extreme hoeveelheden neerslag onvoldoende aankan.

Overwegende dat:

- De klimaatverandering sneller gaat dan verwacht;
- De voorspelbaarheid waar en wanneer buien vallen steeds moeilijker wordt;
- Het anticiperen (o.a. met beheer en onderhoud) hierop steeds moeilijker wordt;
- Er een explosieve groei is van verharde (bedrijven)terreinen en woningen, waardoor minder water geïnfiltreerd wordt en meer water via het watersysteem afgevoerd moet worden;
- Veel percelen last hebben van wateroverlast en schade en dit in de toekomst waarschijnlijk alleen maar meer wordt.
- Het watersysteem deze hoeveelheden water kennelijk niet aan kan.

Roept het dagelijkse bestuur op:

- Om uiterlijk Q2 een analyse te presenteren of de huidige inzichten ten aanzien van de klimaatverandering een herijking van onze wijze van toetsen van het watersysteem richting 2050 noodzakelijk maakt.
- Op basis van deze analyse voor plaatsen waar het watersysteem niet voldoet te komen met een plan van aanpak zodat het watersysteem, binnen de kaders van ruimtelijke ordening en klimaatscenario's, in 2050 voldoende robuust is.

En gaat over tot de orde van de dag.

L. Lacroix
Fractie BBB+

Jos Teeuwen
Fractie Waterbelang

Ad Berger
LV50

Rose-Marie Kaanen
Water NATUURLijk

Motie: Beheer en onderhoud

Aan het algemeen bestuur Waterschap Limburg bijeen te Roermond op 2 oktober 2024.

Constaterende dat:

- Het najaar 2023 en voorjaar 2024 ongekend nat was
- Waterschap Limburg dit jaar meer dan 1000 meldingen en/of klachten ontvangen heeft m.b.t hoogwater, wateroverlast en beheer van onze beken

Overwegende dat:

- Gezien de klimaatverandering dit het nieuwe normaal kan gaan worden;
- Aannemers kennelijk niet beschikken over het juiste materiaal om onder deze natte omstandigheden de noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren, waardoor op veel plaatsen de kwaliteit van het maai- en onderhoudswerk onder de maat is.
- Het maaibestek onvoldoende handvaten biedt om dit onder deze uitzonderlijke omstandigheden te voorkomen;
- Dit het draagvlak en vertrouwen bij onze ingezetenen richting het Waterschap alleen maar verslechtert.
- Wij niet willen dat dit op medewerkers en bestuurders van het waterschap afstraalt.

Roept het dagelijkse bestuur op:

- De evaluatie van het maaibestek 2024 per direct uit te voeren.
- Op basis van de evaluatie van 2024 en de bevindingen van 2023 het AB te informeren over: De oorzaak van de problemen, de conclusies en aanbevelingen uit de evaluaties.
- Om in 2025 met het AB het beleid en de kaders te bespreken die ten grondslag liggen aan de maai- en onderhoudscontracten.
- Het AB periodiek over de voortgang te informeren en hoe het SMART¹ maken van de doelen m.b.t. het beheer en onderhoud tot uitvoering komt.
- Dit, rekening houdend met alle belangen, zorgvuldig uit te voeren waardoor de basis toekomstgericht op orde is.

En gaat over tot de orde van de dag.

L. Lacroix
Fractie BBB+

Jos Teeuwen
Fractie Waterbelang LV50

Ad Berger

Rose-Marie Kaanen
WaterNATUURLijk

¹ Met 'SMART maken' bedoelen we dat de doelen Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden moeten worden geformuleerd.

Motie: Klimaatadaptatie; van norm naar risico gestuurd

Constaterende dat:

- Het klimaat verandert. We hebben te maken met extreme weersomstandigheden
- Wateroverlast als gevolg van extreem weer niet te voorkomen is
- Extreem weer leidt tot hogere waterstanden en stroomsnelheden
- Deze combinatie van factoren een waterveiligheid knelpunt vormt.

Overwegende dat:

- Voor wateroverlast het niet uitmaakt of het water afkomstig is vanuit de Maas, de beken in Limburg of het buitenland;
- Bewuste keuzes gemaakt dienen te worden welke overlast en onveiligheid moeten worden bestreden
- Ook maatregelen in de ruimtelijke ordening nodig zijn maar dat deze niet overal wateroverlast kunnen voorkomen
- De oplossing ligt ook bij het toepassen van het principe meerlaagse veiligheid waarbij ook waterbewustzijn, zelfredzaamheid en het leven met water, als vanzelfsprekend erbij hoort..
- Klimaatsverandering een meer toekomst vaste en duurzame aanpak vraagt, een aanpak die meer gericht is op een risico gestuurde benadering, opdat beschikbare middelen daar ingezet worden waar ze het meeste effect nu en in de toekomst hebben.

Roept het dagelijks bestuur op:

- Om voor Limburg een risico gestuurde aanpak, met daarin een risicogerichte normering als expliciet onderdeel, uit te werken en hiervoor een voorstel te doen aan het Algemeen Bestuur
- Vanwege de interactie tussen de Maas en haar zijbeken dit als Waterschap Limburg op te pakken in afstemming met WRL en mogelijk andere partners.
- In verdere uitwerking naast het Rijk, Provincie en Gemeenten ook nadrukkelijk andere partners te betrekken zoals de Limburgse Veiligheidsregio 's en andere relevante partijen als het Verbond van Verzekeraars en de Nederlandse Vereniging van Banken

En gaat over tot de orde van de dag.

Ad Berger`

LV50

Motie

Het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg, in vergadering bijeen te Roermond op 27 november 2024;

constaterende dat:

- Waterschap Limburg, getuige het Beleidsplan Waterkeringen, veilige dijken wil combineren met ecologische structuur en biodiversiteit;
- er geen gedeeld beeld is over de rol c.q. toegevoegde waarde van schapenbegrazing bij het realiseren van voornoemde ambitie;

overwegende dat:

- het wenselijk is dat het AB een goed onderbouwd en gedeeld beeld heeft van de effecten op ecologie en biodiversiteit, van kosten en overige relevante aspecten van zowel schapenbegrazing, als maaien en afvoeren op dijken;
- er meer dan voldoende praktijkervaring is opgedaan en studies zijn verricht om een gedegen antwoord op voornoemde vragen te kunnen geven;

van mening zijnde dat:

- het gewenst is dat het AB, ruim voor het opstellen van het nieuwe Beheer- en Onderhoudscontract, beschikt over een geobjectiveerd beeld van het beheer van dijken;
- deze informatie betrokken dient te worden bij het opstellen van het nieuwe Beheer- en Onderhoudscontract dat per 1 januari 2027 van kracht wordt;

verzoekt het Dagelijks Bestuur:

- op korte termijn een overzicht samen te stellen van relevante studies en praktijkervaringen (o.a. bij andere waterschappen en uitvoerders) van ecologisch beheer en onderhoud van dijken, zowel door middel van maaien/afvoeren als door middel van schapenbegrazing;
- dit overzicht, voorzien van daaruit volgende aanbevelingen, vóór het vaststellen van het Plan van Aanpak voor het nieuwe Beheer- Onderhoudscontract, te presenteren aan het Algemeen Bestuur.

En gaat over tot de orde van de dag.

	Naam	Handtekening
AWP		
BBB+		
LV50		
Partij voor de Dieren		
Waterbelang		
Water NATUURLijk		

Fractie Water NATUURLijk Waterschap Limburg

Concept III : 6 mei 2025

Motie normenstelsels

Het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg, in vergadering bijeen op 7 mei 2025,

Constaterende dat:

- Het Nationaal Bestuursakkoord Water 2003 voor bebouwd gebied een beschermingsnorm van 1:100 als werknorm hanteerde voor wateroverlast uit het regionale watersysteem.
- Provincies in overleg met de waterschappen mogen afwijken van deze norm;
- Op basis van bevindingen in Limburg door PS een definitieve normering is vastgesteld in de Omgevingsverordening. Dit is destijds verankerd in de Waterwet. De 1:100 uit het NBW is dus niet juridisch bindend;
- in het Bestuursprogramma 2023 – 2027 “Balanceren met lef” is overeengekomen dat Waterschap Limburg de ambitie heeft in bebouwde gebieden samen met provincie en gemeenten - waar dit zonder disproportionele kosten en ongewenst grote impact op de leefbaarheid mogelijk is – een veiligheidsnorm (maximale overstromingskans per jaar) van 1:100 te realiseren;
- in het Bestuursprogramma 2023 -2027 “Balanceren met lef” verder is overeengekomen dat wordt toegewerkt naar een risico gestuurde norm, zoals in het Zwitsers model, waarbij het mogelijk is ook naar het effect van maatregelen te kijken; Nieuwe bouwprojecten zijn alleen mogelijk op plekken waar deze norm realiseerbaar is;
- het opstellen van een stelsel van risicogestuurde normering complex blijkt te zijn;
- de Adviesgroep STOER (Schrappen Tegenstrijdige en Overbodige Eisen en Regelgeving) in het conceptrapport fase 1, “Sneller, meer, goedkoper” van 2 april 2025 een landelijke norm adviseert voor de beperking van schade bij stortbuien in nieuwe woningbouwgebieden. Een bui van 70 mm/uur (1:100 jaar) vormt het uitgangspunt voor de berekening van wateroverlast. In overleg tussen lokale betrokken partijen is afwijking van deze norm “naar beneden” (<70 mm/uur) mogelijk, waarbij de algemene bevoegde gezagen (gemeente en provincie) uiteindelijk beslissen;

- uit de ambtelijke reactie van de Unie van Waterschappen van 11 april 2025 blijkt, dat deze norm door de ambtenaren in de verschillende waterschappen weliswaar wordt onderschreven, maar dat deze norm volgens deze ambtenaren niet naar beneden bijgesteld zou mogen worden;
- in het definitieve adviesrapport STOER fase 1 van 24 april 2025, “Sneller, meer, goedkoper”, de adviesgroep STOER haar eerdere advies ten aanzien van de norm voor wateroverlast handhaaft en afwijking van de norm “naar beneden” mogelijk blijft;

Overwegende dat:

- het algemeen bestuur van Waterschap Limburg de beide normenstelsels (het normenstel, 1:100/1:25/1:10, en de risico gestuurde norm) nimmer tegen elkaar heeft afgewogen op basis van bijvoorbeeld voor – en nadelen;
- het algemeen bestuur van Waterschap Limburg dientengevolge ook (nog) geen weloverwogen keuze heeft gemaakt voor één van beide stelsels of een combinatie van beide stelsels;

Roept het dagelijks bestuur op:

- het algemeen bestuur van Waterschap Limburg in staat te stellen een weloverwogen keuze te maken voor één van beide stelsels, of voor een combinatie van beide stelsels;
- het algemeen bestuur van Waterschap Limburg in staat te stellen deze keuze te maken door in een notitie de normenstelsels te definiëren, de voor -en nadelen van de stelsels uit een te zetten, de verschillen en overeenkomsten van de stelsels te beschrijven en verder toe te voegen wat relevant geacht wordt;

En gaat over tot de orde van de dag.

Jos Teeuwen	Waterbelang
Ad Berger	LV50
Leon Lacroix	BBB+
Frédérique Verheij – Péters	WaterNATUURLijk
Ton Haagen	PvdD
Marja Hilders	AWP

Water NATUURLijk

**Partij voor
de Dieren**

**AWP WATER
KLIMAAT
NATUUR**

Motie 1-10-2025 : Versterken veiligheid en respect in de openbare ruimte

Constateringen:

- Recente aanvallen, vooral op jonge vrouwen, en incidenten met agressie en grensoverschrijdend gedrag in de openbare ruimte zorgen voor onveiligheid;
- het Waterschap Limburg is betrokken bij projecten in de openbare ruimte;
- er vanaf september 2026 de leerstoel 'inclusieve openbare ruimte' aan de TU Delft wordt ingesteld;
- er bij het Waterschap Limburg aan gewerkt wordt, maar dat dit meer aandacht en zichtbaarheid verdient.

Overwegingen:

- Veiligheid en respect zijn essentieel voor een functionerende, democratische samenleving;
- het Waterschap Limburg heeft een voorbeeldfunctie en kan invloed uitoefenen op de publieke beleving van veiligheid.

Verzoeken aan het dagelijks bestuur:

- Een inventarisatie te maken van mogelijke onveilige plekken op en rondom de assets van het Waterschap Limburg;
- op basis hiervan een plan van aanpak te ontwikkelen met maatregelen die de situatie verbeteren;
- bij nieuwe infrastructurele projecten en gebiedsprocessen, de factor sociale veiligheid bij ontwerp en inrichting mee te nemen en gebruik te maken van de nieuwe inzichten van de leerstoel;
- in overleg met de ambtelijke organisatie te verkennen welke maatregelen het Waterschap Limburg verder kan nemen om haar rol verder vorm te geven;

- De inspanningen en uitkomsten rekening houdend met de capaciteit, verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de organisatie, maar binnen 1 jaar, terug te koppelen naar het Algemeen Bestuur, inclusief een indicatie van de benodigde middelen;
- de inspanningen duidelijk zichtbaar te maken voor de buitenwereld.

En gaat over tot de orde van de dag.

Penvoerder voor deze motie

Rose-Marie Kaanen

Water NATUURLijk

Ingediend door:

Water NATUURLIJK, Rose-Marie Kaanen

Waterbelang, Jos Teeuwen

BBB+, Leon Lacroix

LV50, Petra Beeren

Partij voor de Dieren, Ton Haagen

AWP, Marja Hilders

Motie: Uitbreiding geautoriseerd investeringskader

Het Algemeen Bestuur van het Waterschap Limburg in vergadering bijeen op 26 november 2025 ter behandeling van het AB voorstel zaaknr. 2024-Z10169 Instemmen met uitbreiding van het geautoriseerde investeringskader.

Constaterende:

- Dat de uitwerking van het Voorkeursalternatief (VKA) Thorn-Wessem tot een Voorlopig Ontwerp (VO) ervoor zorgt dat het investeringskader met ruim € 13 miljoen toeneemt;
- Dat daar maar amper € 1,5 miljoen aan inkomsten tegen over staan.
- Dat dit niet is meegenomen is de meerjarenbegroting 2026-2031;
- Dat dit al de eerste begrotingswijziging is op de zojuist in deze vergadering vastgestelde begroting 2026;
- Dat er ook nog onduidelijkheid bestaat over mogelijke meerkosten in de uitvoeringsfase;
- Dat we dit project niet meer “on hold” kunnen zetten.

Overwegende:

- Dat het Waterschap Limburg vele KRW-projecten heeft;
- Dat het Waterschap ook voor Water in Balans en andere projecten investeringen begroot op basis van verkenningen;
- Dat we als Waterschap Limburg dergelijke overschrijdingen onwenselijk vinden;
- Dat dergelijke overschrijdingen leiden tot financiële risico's;
- Dat dit niet de manier van werken is die bij Waterschap Limburg past;
- Dat we als AB niet voor voldongen feiten willen staan;
- Dat we als Waterschap Limburg nauwgezette planning en begroting behoren te hanteren. (zie project HwbP/Project HEEL)*

Verzoekt het dagelijks bestuur:

- Te inventariseren welke projecten die in de verkenningsfase zitten mogelijk bij uitvoering tot aanpassingen in het investeringskader leiden;
- De financiële risico's van deze projecten in beeld te brengen;

- Toe te werken naar een systematiek van planning en begroting van projecten waarmee hogere kosten in de uitvoeringsfase tot een minimum beperkt worden;
- Het AB daarover te rapporteren en met een handelingsperspectief te komen voor de behandeling van de Kadernota 2027.

En gaat over tot de orde van de dag

Ingediend door:

Waterbelang,

LV50

BBB+

Fred Bongers

Petra Beerens

Leon Lacroix

* (zie aanpak HwbP/project HEEL:

<http://urlscanner.mailmarshal.cloud/?c=21026&d=gvgj6WTHf3m0K6IDAv5OJtLkDpULlqQSHBktDlm6mw&u=http%3a%2f%2fheel-nl%2enu%29>)

Motie Nieuwe Vergunning Circle**25 maart 2026**

**Het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg in vergadering bijeen
op 25 maart 2026,**

Constaterende dat

Het DB in onderhandeling is met Circle Wastewater Services en andere belanghebbende partijen over de nieuw te verlenen vergunning, geldig vanaf december 2027, voor de lozing van effluent van de IAZI in Stein via de "Zijtak Ur" in de Grensmaas

Overwegende dat

Deze nieuwe vergunning ingaande per december 2027 zal moeten voldoen aan de Kader Richtlijn Water,

Een Natura-2000 toetsing vereist is omdat de Grensmaas waarin het geloosde effluent terecht komt een Natura-2000 gebied is,

De maatschappelijke betekenis van deze vergunning in de afgelopen jaren meer dan eens geleid heeft tot zorgen en ook protesten vanuit de samenleving,

Van mening dat

De leden van het Algemeen Bestuur als volksvertegenwoordigers mede verantwoordelijkheid dragen naar de samenleving voor de (door het DB te verlenen) nieuwe lozingsvergunning,

Roept het DB op

Om in aanloop naar deze nieuwe vergunning en tijdig voordat deze opgesteld wordt de uitgangspunten en kaders hiervan te delen met het AB, hetzij door deze ter bespreking en advies te agenderen in de vergaderingen van de Commissies WBO en WZW (aangezien het de beleidsgebieden van beide commissies raakt), hetzij door bespreking in een niet-openbare informatieve vergadering van het AB

En gaat over tot de orde van de dag.

Partij voor de Dieren	Waterbelang	LV50	AWP
.....			
Ton Haagen			
WaterNATUURLIJK	BBB+		
.....			
Frédérique Verheij			

**Fractie Water NATUURLijk
Waterschap Limburg**

aan AB van Waterschap Limburg
van Water NATUURLijk – Terra Kremers
betreft Motie Bijenhotsspots op gronden van Waterschap Limburg
d.d. 26 maart 2026

Het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg, in vergadering bijeen op 25 maart 2026,

Constaterende dat:

1. bestuivende insecten (waaronder wilde bijen) noodzakelijk zijn voor meer dan 75% van onze voedselgewassen en voor meer dan 85% van de wilde planten in de natuur;
2. van de 360 verschillende soorten wilde bijen en hommels in Nederland de helft in zijn voortbestaan wordt bedreigd;
3. het waterschap over eigen terreinen (RWZI's, regenwaterbuffers, dijken, werkterreinen) beschikt die zeer geschikte leefgebieden voor deze insecten kunnen zijn, bij waterbuffers in het Geuldal werken kale stukjes grond/steilrandjes goed als nestelplek voor wilde bijen;
4. het waterschap een bijdrage kan leveren aan de komende Natuurherstelverordening, meer specifiek artikel 10: Bestuivers (herstel van populaties), uit een recent praktijkvoorbeeld (Maastricht) blijken bijenhotsspots succes te boeken bij herstel van wilde bijenpopulaties.

Overwegende dat:

1. binnen het Boshommellandschap Geuldal regenwaterbuffers met extensief beheer al succesvol zijn ingezet voor wilde bijen en dat het aanleggen van steilrandjes/kale grond aantoonbaar de nestelkansen en soortenrijkdom heeft vergroot;
2. het waterschap met zijn eigen beheer en inrichting van terreinen een directe bijdrage kan leveren aan het herstel van bestuivers (nestgelegenheid + voedselcontinuïteit) door maatregelen te treffen die goed te combineren zijn met primaire waterschapstaken;

3. regionale initiatieven zoals Zoem Zone Limburg kant-en-klare kansenskaarten en samenwerkingsmogelijkheden bieden om de beste locaties te kiezen en de impact te monitoren;
4. projecten laten zien dat bijenhotspots, zoals grondwallen, bijenrijkdom stimuleren en dat inventarisaties (zoals in Maastricht) aantonen dat gerichte inrichting en beheer leiden tot meer wilde bijen en bloembezoekers.
5. ons waterschap met deze motie uitvoering geeft aan het vastgestelde beleid 'Soortenbeleid Waterschap Limburg' uit 2019.

Verzoekt het Dagelijks Bestuur:

Om in het duurzaamheidsbeleid wat dit jaar wordt opgesteld het realiseren van hotspots voor bijen op te nemen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie	Naam	Handtekening
AWP		
BBB+		
LV50		
Partij voor de Dieren		
Waterbelang		
Water NATUURLijk	Terra Kremers	

Bijlage 1

Opties om in het plan van aanpak op te nemen:

- a. rekening houden met bezonning, bodem (zand/leem), veiligheid en beheer;
- b. bijennestelplekken bestaan uit leem- of zandheuvels, zuidgerichte steilrandjes en stukken kale grond zoals regenwaterbuffers;
- c. afspraken maken over het beheer: extensief beheer, geen bemesting of verdichting en het laten liggen van hoopjes snoeiafval en grotere tukken dood hout;
- d. voor ontwerp, plekkeuze en metingen samen te werken met Zoem Zone Limburg/WENR en waar passend EIS/Nationale Bijenstrategie of lokale experts, in overeenstemming met de kansenkaarten;
- e. interview de vakmensen van het waterschap, specifiek op beheer- en onderhoud en neem deze bevindingen mee;
- f. creëer voedselplekken (binnen 500 meter) door aanpassen van het beheer;
- g. maak gebruik van de evaluatie van uitgevoerde maatregelen in projecten zoals Boshommellandschap, zie ook Waterbuffers als bijenparadijs – Boshommellandschap Geuldal, waarbij gekeken wordt naar de voor- en nadelen van dit project en neem deze leerpunten mee in het plan van aanpak;
- h. stel een monitoring- en evaluatieplan op voor meer plekken in de toekomst;
- i. borg de aanpak in beheerplannen en benut waar mogelijk externe middelen (o.a. via de Nationale Bijenstrategie/“bijenlandschappen”);
- j. maak een programma voor drie locaties geschikt voor een actief teamuitje en/of bestuursuitje ondersteund door de waterschapsecologen.

